

pe nume Frosika, şi care avea o vorbă : „Pentru prieteni sînt în stare să sacrific ultimul şoricel". Mi-am dat limpede seama că n-am să reuşesc să-mi educ motanul. Kuzea e un animal, care nu se adaptează uşor. Nici chiar Zoia Filippovna n-ar fi putut scoate nimic din el. M-am gîndit atunci să-i mai povestesc o întîmplare pilduitoare pe care o auzisem de la tata.

Era vorba despre felul cum au reuşit oamenii să domesticească unele animale. I-am povestit cum atît cîinii cît şi pisicile au devenit prietenii omului. Cum a ştiut omul să-i aleagă dintre alte animale. Ce credeţi că mi-a răspuns acest motan neobrăzat ? Pe cîine, după părerea lui, omul şi l-a ales singur, săvîrşind o greşeală dintre cele mai grave. Cît priveşte pisica . . . hei, cu pisica lucrurile stau cu totul altfel. Pentru că nu omul şi-a ales-o, ci pisica l-a ales pe om.

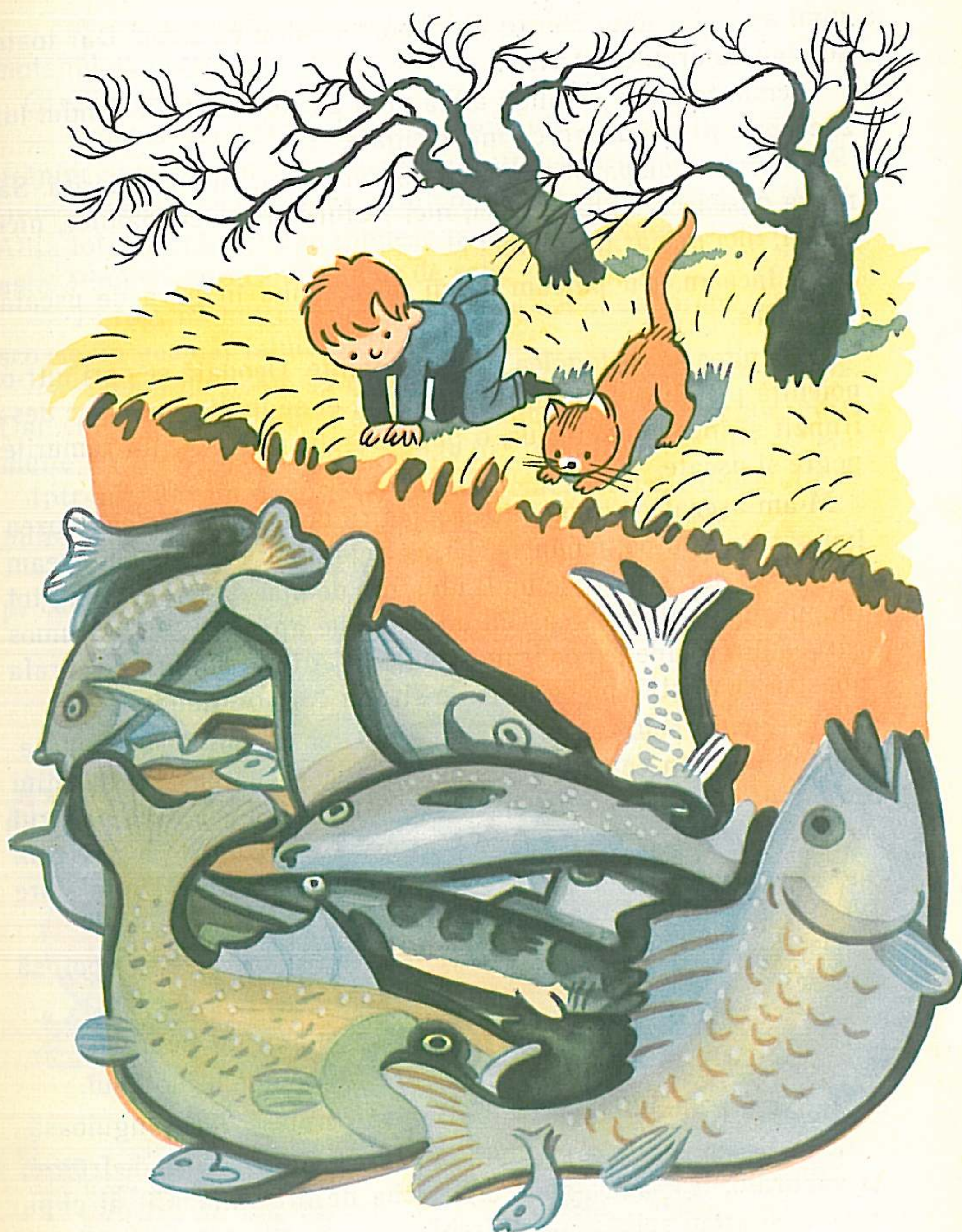
Felul de a gîndi al motanului m-a supărat atît de mult, încît am tăcut şi n-am mai scos nici un cuvînt multă vreme. Dacă aş fi continuat discuţia, te pomeneşti că ar fi îndrăznit să-mi spună că pisica e stăpînul naturii, şi nu omul. Nu mai încăpea îndoială, trebuia să mă ocup serios de educaţia lui. De ce nu m-am gîndit mai înainte la treaba asta ? Dar de ce, înainte, nu m-am gîndit,

de fapt, la nimica? Doar mi-a spus şi Virgula că, dacă am să cumpănesc bine lucrurile, am să izbutesc întotdeauna. Şi ăsta-i adevărul. La poartă, de pildă, cum am chibzuit cîteva clipe, mi-am şi amintit de nişte reguli pe care aproape că le uitasem. Şi ce bine mi-au prins! Chibzuinţa mi-a prins bine şi atunci cînd, cu creionul în mînă, am cumpănit unde să pun virgula. De bună seamă că n-aş fi rămas niciodată codaşul clasei dacă m-aş fi gîndit mai mult la ceea ce fac. Bineînţeles însă că pentru asta trebuie să asculţi ce spune învăţătoarea la lecţie, nicidecum să te joci toată ziulica: ix, mix, drix. Ce, sînt oare mai prost decît Jencik? Dacă-mi voi căli voinţa şi-mi voi pune în cap să mă-ndrept, atunci nu se ştie cine va avea note mai bune la sfîrşitul anului.

Interesant, oare cum ar fi scos-o la capăt Katia, în locul meu? Bine că nu m-a văzut în palatul Verbului. Oho, ce-ar mai fi fost la gura ei!... Da, sînt totuşi mulţumit că am vizitat această ţară. În primul rînd, de azi încolo voi scrie întotdeauna corect cuvintele „cîine" şi „pîine". În al doilea rînd, mi-am dat seama că trebuie să înveţi regulile gramaticale. Poţi să ai nevoie de ele în unele ocazii. Iar în al treilea rînd, s-a dovedit că semnele de punctuaţie sînt, într-adevăr, necesare. Iată, de pildă, dacă mi s-ar da să citesc o pagină întreagă fără nici un semn de punctuaţie... Aş putea eu, oare, să citesc şi să pricep ce scrie acolo? Aş citi şi aş tot citi, fără să-mi trag răsuflarea, pînă m-aş sufoca. E bine? În afară de faptul că n-aş înţelege o iotă dintr-o citire ca asta.

Toate acestea mi le spuneam în sinea mea. Lui Kuzea n-avea nici un rost să i le împărtăşesc. Şi, cufundat în gînduri, nici n-am observat cînd motanul meu începu să se vaite de căldură. Într-adevăr, se făcea din ce în ce mai cald. Abia atunci am băgat de seamă că iarba de sub picioarele noastre era galbenă-galbenă. Frunzele se răsuciseră ca nişte tubuleţe. Pămîntul era tare ca piatra şi, pe alocuri, crăpase. Ne chinuia o sete cumplită... Şi nici cel mai mic pîrîiaş pe nicăieri. Kuzea murea de sete. Eu în-

sumi aş fi dat totul pentru un pahar de sifon cu sirop. Dar toate acestea nu erau decît vise...

Tocmai treceam pe lîngă albia unui pîrîiaş secat. Pe fundul lui zăceau peştişori uscaţi ca într-o tigaie.

— Unde a dispărut apa? întrebă motanul, cu voce pierită. Să nu se găsească, oare, pe aici, nici farfurioare, nici ceainice, nici găleţi, nici măcar un robinet?

Eu tăceam. Nu puteam să-mi mişc limba în gură de uscată ce mi-era.

Şi mingea se rostogolea grăbită înainte. Deodată se opri într-o poieniţă pîrjolită de soare. În mijlocul ei se înălţa un copac desfrunzit şi încovoiat. În jur, o pădure golaşă îşi scîrţîia ramurile negre şi uscate.

M-am aşezat pe o moviliţă acoperită de frunziş veşted. Kuzea îmi sări îndată pe genunchi. Uf, ce sete ne era! Habar n-aveam că poţi să doreşti atît de mult un strop de apă. Şi ca un făcut, tot timpul mi se năzărea că văd un şuvoi de apă rece. Şi ce frumos curgea din robinet, şi ce frumos susura! Mi-am amintit de carafa noastră de cristal, ba chiar şi de stropii care o brumau.

Am închis ochii şi am văzut-o ca în vis pe tuşa Liubaşa. Vindea sifon în colţul străzii noastre. Se făcea că ţine în mîini un pahar de sifon rece cu sirop de vişine. Uf, de-aş avea paharul ăsta, fie chiar fără sirop!... Cu apă doar. Numai că n-aveam ce face cu un singur pahar de apă! În clipa aceea eram în stare să golesc o găleată întreagă.

Deodată movila de sub mine începu să se mişte, apoi să crească şi să se legene foarte tare.

— Ţin-te bine, Kuzea! am strigat şi m-am dus de-a dura.

— Pe aici, şi moviliţele sînt ţicnite — bombăni motanul.

— Nu sînt movilă, sînt cămilă — auzirăm o voce tînguioasă.

„Movila“ noastră se ridică în picioare, scuturîndu-se de frunze, şi văzurăm, într-adevăr, că era vorba de o cămilă. Cît ai clipi, Kuzea îşi arcui spinarea şi întrebă:

— Nu cumva aveţi de gînd să-l mîncaţi pe băiatul ăsta şi pe motanul său credincios ?

Cămila se supără foc.

— Cum de nu ştii dumneata, motanule, că noi, cămilele, ne hrănim cu iarbă, fîn şi mărăcini ? îl întrebă ea pe un ton batjocoritor. Singura neplăcere pe care pot să v-o fac ar fi să vă scuip. Atîta tot. Dar nici nu mă gîndesc la aşa ceva. Nu-mi arde mie de asta. Pînă şi eu, o cămilă, mor de sete.

— Te rog, nu muri — am implorat-o eu, şi ea, drept răspuns, scoase un geamăt jalnic.

— Nimeni nu poate să rabde mai mult de sete decît o cămilă. Dar vine o vreme cînd şi ea îşi dă sufletul. În pădure au murit multe vietăţi. Unele au mai rămas în viaţă, însă vor pieri şi ele.

Într-adevăr, din pădure răzbăteau gemete slabe. Mi-era atît de milă de nefericitele animale, încît am mai uitat de sete.

— Aş putea oare să le vin cu ceva în ajutor ? am întrebat-o pe cămilă.

— Poţi să le salvezi — îmi răspunse ea.

— Atunci, repede în pădure!

Cămila rîse de fericire, dar motanul nu părea de loc încîntat.

— Gîndeşte-te bine la ceea ce spui — bombănea Kuzea, nemulţumit. Cum poţi tu să le salvezi? Ce-ţi pasă ţie de ele?

— Eşti egoist, Kuzea — i-am răspuns eu, cît se poate de calm Uite, am să mă duc negreşit să le salvez. Cămila îmi va spune ce trebuie să fac şi le voi salva. Iar tu, Kuzea...

Tocmai mă pregăteam să-i spun deschis motanului ce părere am despre atitudinea lui, cînd... ceva trosni năprasnic chiar alături de mine. Copacul cel încovoiat îşi îndreptă ramurile uscate şi se prefăcu într-o bătrînă slabă şi zbîrcită, îmbrăcată într-o rochie numai zdrenţe. În păru-i încîlcit se aninaseră frunze uscate.

Cămila se trase în lături, iar bătrîna ne iscodea cu privirea, pe mine şi pe motan. Nu m-am înspăimîntat cîtuşi de puţin nici chiar în clipa cînd glasul ei bubui ca un tunet:

Cine face gălăgie
Să mi se prezinte mie!

— Nu spune că eşti Perestukin! şopti Kuzea, speriat de moarte. Spune că eşti Serokoşkin [1].

— Tu eşti Serokoşkin! Numele meu de familie este Perestukin şi nu mi-e ruşine cu el.

În clipa cînd bătrîna auzi aceste cuvinte, se şi schimbă pe dată. Se ploconi îndoindu-se din şale, schiţă un zîmbet dulceag şi, făcînd toate acestea, deveni şi mai dezgustătoare. Din senin, începu să mă laude în fel şi chip. Ea mă lăuda, eu mă miram, iar cămila gemea. Bătrîna pretindea că eu, Viktor Perestukin, am ajutat-o să transforme pădurea verde în buturugi uscate. Toată

[1] Pisică cenuşie (în limba rusă).

lumea luptă împotriva secetei, numai eu, unul, eu, Viktor Perestukin, mă dovedisem prietenul și ajutorul ei cel mai destoinic. Pasămite, eu, Viktor Perestukin, rostisem la lecție niscai cuvinte vrăjite.

— Știam eu ! mieună cu disperare motanul. De bună seamă că tu, stăpîne, ai trîntit acolo cine știe ce bazaconii.

— Stăpînul tău — gemu cămila — a spus la lecție că apa care se evaporă de pe suprafața mărilor, oceanelor, rîurilor și lacurilor dispare.

„Aha, circuitul apei în natură — mi-am amintit pe dată. Zoia Filippovna ! Al cincilea doi !“ . . .

Bătrîna se îndreptă din șale, își puse mîinile în șold și zise cu voce tunătoare :

Bravo ție, bravo ție !
Fără apa blestemată,
Orișice ființă vie
Va pieri pe veci, uscată.

Nu știu de ce momîia asta vorbea numai în versuri.

Auzind-o, setea te chinuia și mai cumplit. În pădure, gemetele se înteţiră. Cămila se apropie de mine și-mi șopti la ureche :

— Poţi să-i salvezi pe toţi însetaţii... Amintește-ţi circuitul apei, adu-ţi aminte !

— Ușor de zis „Adu-ţi aminte". Zoia Filippovna mă ţinuse o oră întreagă la tablă, și tot nu fusesem în stare să-mi amintesc ceva.

— Trebuie să-ţi amintești ! se înfurie motanul. Din cauza ta suferim toţi. Ai spus la lecţie numai prostii.

— Fleacuri ! am strigat furios. Ce putere au niște amărîte de cuvinte ?

Bătrîna scîrţîi din crengile-i uscate.

— Ce putere au cuvintele ? zise ea și se porni din nou să turuie în versuri :

Iarba verde s-a uscat,
Toate ploile au stat ;
Animalele-nsetate
Ling izvoarele secate.
Au pierit pîraiele,
Veștejite-s florile,
Nici că se poate
Mai frumos
În regatul secetos...

Nu, asta era prea de tot ! În sfîrșit, îmi dădeam seama că am făcut o trăsnaie. Trebuia să-mi amintesc negreșit cum e cu circuitul apei. Și am început să mormăi :

— Apa de pe suprafaţa rîurilor, lacurilor, mărilor evaporîndu-se...

Bătrîna se sperie de moarte, temîndu-se ca nu cumva să-mi amintesc, drept care se apucă să ţopăie în faţa mea, încît crengile și frunzele uscate zburau în toate părţile. Se rotea mereu ca un titirez și striga :

Urăsc apa pîn' la moarte
Ca și ploile din nor ;
Mie-mi place uscăciunea
Și tot ce e viu omor . . .

Amețisem, setea mă chinuia din ce în ce mai tare, dar nu mă dădeam bătut, străduindu-mă din răsputeri să-mi aduc aminte circuitul apei.

— Apa se evaporă, se transformă în vapori, se transformă în vapori și . . .

Bătrîna veni repede lîngă mine, prinse să-și fluture mîinile chiar sub nasul meu și să șuiere printre dinți :

În această clipă,
Uitarea bate din aripă,
Tot ce-ai știut și ai învățat,
Ai și uitat, ai și uitat, ai și uitat . . .

Despre ce anume vorbeam cu bătrîna ? De ce mă supărasem pe ea ? Nu-mi aminteam nimic.

— Aminteşte-ţi, aminteşte-ţi ! strigă Kuzea, deznădăjduit, ţopăind pe labele dinapoi. Spuneai că-ţi aminteşti . . .

— Ce spuneam ?

— Spuneai că vaporii se transformă . . .

— A, da, vaporii ! . . . Şi deodată mi-am amintit totul : Vaporii se răcesc, se condensează şi cad pe pămînt. Plouă !

Petice de nori se strînseră în grabă și pe dată se porniră să cadă picături mari de ploaie. Curînd, ploaia deveni mai deasă și pămîntul se înmuie. Frunzele copacilor, iarba înverziră. Apa începu să alerge veselă în albia rîului. Din vîrful stîncii se azvîrlea vijelios o cascadă. În pădure răsunară glasurile voioase ale păsărilor și animalelor. Cămila, motanul și cu mine, uzi pînă la piele, dănțuiam în jurul Secetei, speriată de moarte, și-i strigam în urechile-i uscate ca iasca :

Toarnă ploaia cu putere,
Seceta cumplită piere.
Norii mari în grabă vie ! . . .
De ne udă pîn' la piele,
Nu-i nimic, natura-nvie !

Pe neașteptate, bătrîna se îndoi din șale, deschise larg brațele și se prefăcu din nou într-un copac uscat și răsucit. În jur, pomii își foșneau coroanele verzi și proaspete, numai copacul Seceta se înălța desfrunzit și uscat. Nici o picătură de ploaie nu-l uda. Animalele alergau prin pădure și se adăpau pe săturate. Iepurii zdupăiau făcînd tumbe, vulpile își vînturau cozile roșcate, veverițele săreau de pe o ramură pe alta, aricii se rostogoleau ca mingile. Păsările ciripeau atît de asurzitor, încît nu puteam desluși nici o silabă din pălăvrăgeala asta. Motanul meu fu cuprins de un entuziasm prostesc.

— Beți ! Lipăiți ! striga Kuzea. Stăpînul meu a adus ploaia ! Beți cît poftiți ! Stăpînul meu și cu mine vă ospătăm !

Nu știu cît timp ne-am fi veselit noi așa, dacă din pădure nu s-ar fi auzit deodată un urlet înspăimîntător. Păsările se făcură nevăzute. Animalele se împrăștiară într-o clipită, de parcă nici n-ar fi fost. Doar cămila rămase locului, îngrozită.

— Salvați-vă ! strigă cămila. E ursul alb. S-a rătăcit. Umblă pe aici și-l ocărăște pe un oarecare Viktor Perestukin. Salvați-vă !

Kuzea și cu mine ne-am vîrît sub un morman de frunze. Biata cămilă nu mai apucă să fugă.

In poiană dădu năvală un urs alb uriaș. Gemea și-și făcea vînt cu o crenguță. Se plîngea de arșiță, urla și ocăra în gura mare. De sub frunzișul ud unde stăteam întinși fără să răsuflăm, vedeam și auzeam totul.

— Asta cine-o mai fi ? zbieră ursul, arătînd spre cămilă.

— Scuzați, vă rog, asta sînt eu, cămila. Animal ierbivor.

— Mi-am închipuit eu. O vacă cocoșată ! La ce te-ai mai născut, pocitanie ?

— Iertați-mă ! Nu mai fac.

— Te iert dacă-mi spui unde se află nordul.

— Vă spun cu multă plăcere, dacă-mi veţi explica ce-i aceea nord. E lung sau rotund ? Roşu sau verde ? Ce miros are şi ce gust ?

În loc să-i mulţumească, ursul se năpusti urlînd asupra politicoasei cămile. Aceasta o luă la fugă spre pădure, alergînd cît o ţineau cataligele. Într-o clipă, amîndoi se făcură nevăzuţi.

Am ieşit de sub grămada de frunze. Mingea o luă din loc încetinel, iar noi după ea. Îmi părea foarte rău că din cauza mojicului ăla de urs am pierdut-o pe cămilă, o fiinţă atît de bună. Kuzea însă nu o regreta de loc. El se fălea într-una zicînd că noi amîndoi „am făcut apa". Nu-l ascultam. Începusem din nou să mă gîndesc. Va să zică asta înseamnă circuitul apei în natură ! Înseamnă că apa nu dispare, ci, pur şi simplu, se transformă în vapori, care, răcindu-se, se condensează şi cad pe pămînt sub formă de ploaie. Dacă apa ar dispărea definitiv, atunci, încetul cu încetul, soarele ar usca totul şi ne-am usca şi noi, oameni, animale şi plante. Întocmai ca peştişorii aceia pe care-i văzusem pe fundul albiei secate a pîrîului. Va să zică asta e !

Înseamnă că Zoia Filippovna mi-a pus doiul pe bună dreptate. Caraghios e faptul că la lecţie îmi spusese şi ea acelaşi lucru, şi nu o dată. De ce oare n-am priceput, de ce nu mi-a intrat în cap ? Pentru că, de bună seamă, am ascultat, dar n-am auzit, m-am uitat, dar n-am văzut . . .

Soarele nu se zărea nicăieri, şi totuşi din ce în ce era mai cald. Din nou mi se făcu sete. Pădurea prin care treceam era verde, dar nu se vedea nici un pîrîu nicăieri.

Mergeam şi tot mergeam. Motanul trăncănea într-una, povestind întîmplări cu cîini, pisici şi şoareci. Am aflat că o cunoaşte bine şi pe Topsi, pisica Liusiei. Întotdeauna mi-am închipuit că Topsi e o pisică leneşă şi de loc jucăuşă. Pe deasupra, mai şi miaună tare urît, parcă tot se smiorcăie. Şi nu tace pînă nu-i dai ceva. Mie, unul, nu-mi place milogeala. Afară de asta, Kuzea mi-a mărturisit că Topsi mai e şi hoaţă. Ba s-a şi jurat că ea este

aceea care ne-a furat săptămîna trecută o bucată mare de carne de porc. Mama îl bănuise pe el și-i trăsese o bătaie zdravănă cu șervetul de bucătărie bine udat. Pe Kuzea, faptul nu l-a durut, cît l-a supărat. Iar Topsi a înfulecat atîta carne de porc, că s-a și îmbolnăvit. Bunica Liusiei a dus-o la veterinar. Cînd o să mă întorc acasă, am să-i deschid ochii asupra drăguței sale pisicuțe!

Tot vorbind, nici nu am observat cum ne-am apropiat de un oraș cît se poate de ciudat. Avea unele case rotunde ca la circ, altele pătrate sau triunghiulare. Pe străzi nu se vedea țipenie de om. Mingea noastră se rostogolea pe strada acestui ciudat oraș, apoi deodată se opri. Ne-am apropiat de un chioșc și ne-am oprit în fața lui. Doi oameni mărunței și rotofei, îmbrăcați în halate și cu tichii albe pe cap, vindeau sifon. Unul avea desenat pe tichie un minus, celălalt un plus.

— Spuneți-mi — întrebă Kuzea, sfios — apa asta este adevărată?

— Absolut adevărată — răspunse Plusul. N-ați dori să beți un pahar?

Kuzea se linse pe bot. Eram tare însetați. Din nenorocire, nu aveam nici un ban la mine, iar motanul nici atît.

— N-am bani — am spus vînzătorilor.

— Păi noi nici nu vindem apa pe bani, ci pentru răspunsuri corecte.

Șiret, Minus își miji ochii și întrebă:

— Cît fac șapte ori nouă?

— Șapte ori nouă... șapte ori nouă — mormăii eu — fac, mi se pare, treizeci și șapte!

— Mie nu mi se pare — rosti Plusul.

— Răspuns negativ — întări Minusul.

— Mie dați-mi pe gratis — se rugă Kuzea. Eu sînt motan, așa că nu-s obligat să știu tabla înmulțirii.

Vînzătorii scoaseră niște hîrțoage, citiră ceva, le răsfoiră, le cercetară, apoi îi declarară lui Kuzea într-un glas „că nu au dispoziție să adape, pe gratis, niște motani neștiutori de carte".

Motanului nu-i rămase altceva de făcut decît să se lingă pe bot.

În clipa aceea, de chioşc se apropie un om pe bicicletă.

— Repede, apă ! strigă el, fără să se dea jos. Mă grăbesc foarte.

— Şapte ori şapte ? întrebă Minus şi-i întinse un pahar cu apă trandafirie, scînteietoare.

— Patruzeci şi nouă — răspunse gîfîind alergătorul, îşi bău apa din mers şi porni mai departe.

Am întrebat pe vînzători cine e individul. Plus povesti că e un vestit alergător care se ocupă cu controlarea problemelor de aritmetică făcute acasă.

Uf, şi ce sete mi-era ! Mai ales că aveam în faţa ochilor cilindrii aceia cu apă rece şi trandafirie.

N-am mai rezistat şi i-am rugat să-mi mai pună o întrebare.

— Cît fac opt ori nouă ? întrebă Minus şi-mi umplu un pahar cu apă. Apa parcă fierbea, făcînd mii de băşicuţe !

— Şaptezeci şi şase ! am spus repede în speranţa că am ghicit.

— În bară — răspunse Minus şi vărsă apa.

Te lua groaza uitîndu-te cum apa aceea minunată se strecura în pămînt.

Kuzea începu să se frece de picioarele vînzătorilor şi să se roage de ei umilit să mai pună stăpînului său o întrebare, dar din

cele mai simple. Am țipat la el și Kuzea tăcu, în timp ce vînzătorii schimbau priviri batjocoritoare.

— Cît fac doi ori doi ? întrebă Plus, zîmbind.

— Patru — am răspuns îmbufnat.

Nu știu de ce, dar muream de rușine. Am băut jumătate din pahar, iar restul i-am dat motanului. Și bună mai era ! Nici măcar mătușa Liubașa nu vînduse vreodată una la fel. Era însă atît de puțină, încît nici nu mi-am dat seama cu ce sirop este amestecată.

Alergătorul se arătă din nou pe drum. Pedala repede și cînta :

Merge cîntînd cu glas sonor
Un tînăr alergător ;
Călare doar pe bicicletă
A ocolit marea planetă ;
Zburînd ca gîndul și ca vîntul,
Nu obosește niciodată,
Și el străbate-ntreg pămîntul
Doar într-o singură etapă.

Biciclistul trecu pe lîngă noi și ne făcu semn cu capul Mi se păru că se cam grozăvește căutînd să ne convingă că nu-i obosit. Tocmai voiam să-i spun lui Kuzea ceea ce gîndeam, cînd am băgat de seamă că, dintr-o pricină necunoscută, motanul meu era foarte speriat. Părul i se zbîrlise, spinarea se cocoșase, iar coada îi stătea înfoiată. Nu cumva or fi cîini prin apropiere ?

— Ascunde-mă, ascunde-mă repede ! se ruga Kuzea. Mi-e teamă . . . văd . . .

M-am uitat în jurul meu, dar n-am zărit nimic pe drum. Motanul însă tremura și o ținea una și bună că vede niște picioare.

— Ale cui picioare ? l-am întrebat uimit.

— Păi tocmai asta-i, că sînt ale nimănui — răspunse Kuzea. Mie mi-e tare frică cînd picioarele merg singure fără stăpîn.

Și, într-adevăr, în drum se arătară niște . . . picioare. Erau picioare de bărbat, mari, vîrîte în ghete vechi și în niște pantaloni

de lucru ponosiţi, cu buzunarele umflate. La brîu, pantalonii erau încinşi cu o curea, iar mai sus, nimic . . .

Picioarele se apropiară de mine şi se opriră. Nu prea mă simţeam nici eu în apele mele.

— Unde-i restul ? am îndrăznit în cele din urmă să întreb. Restul . . . de la mijloc în sus ? . . .

Picioarele nu răspunseră nimic, bătură un timp pasul pe loc şi se opriră.

— Scuzaţi-mă, dumneavoastră sînteţi picioare vii ? am întrebat din nou.

Picioarele se bălăbăniră înainte şi înapoi. Vroiau, pesemne, să spună „da". În timpul acesta, Kuzea scuipa şi mieuna jalnic. Se speriase, sărmanul !

— Sînt picioare primejdioase — îmi şopti el. Au fugit de la stăpînul lor. Picioarele cumsecade nu fac niciodată aşa ceva. Nu sînt picioare bune. Sînt vagab ...

Motanul n-apucă să termine cuvîntul, cînd piciorul drept îi arse un şut. Ţipînd, Kuzea sări într-o parte.

— Vezi, vezi ! se văită el, scuturîndu-se de praf. Sînt picioare rele ! Fugi de-acolo, fugi cît mai departe !

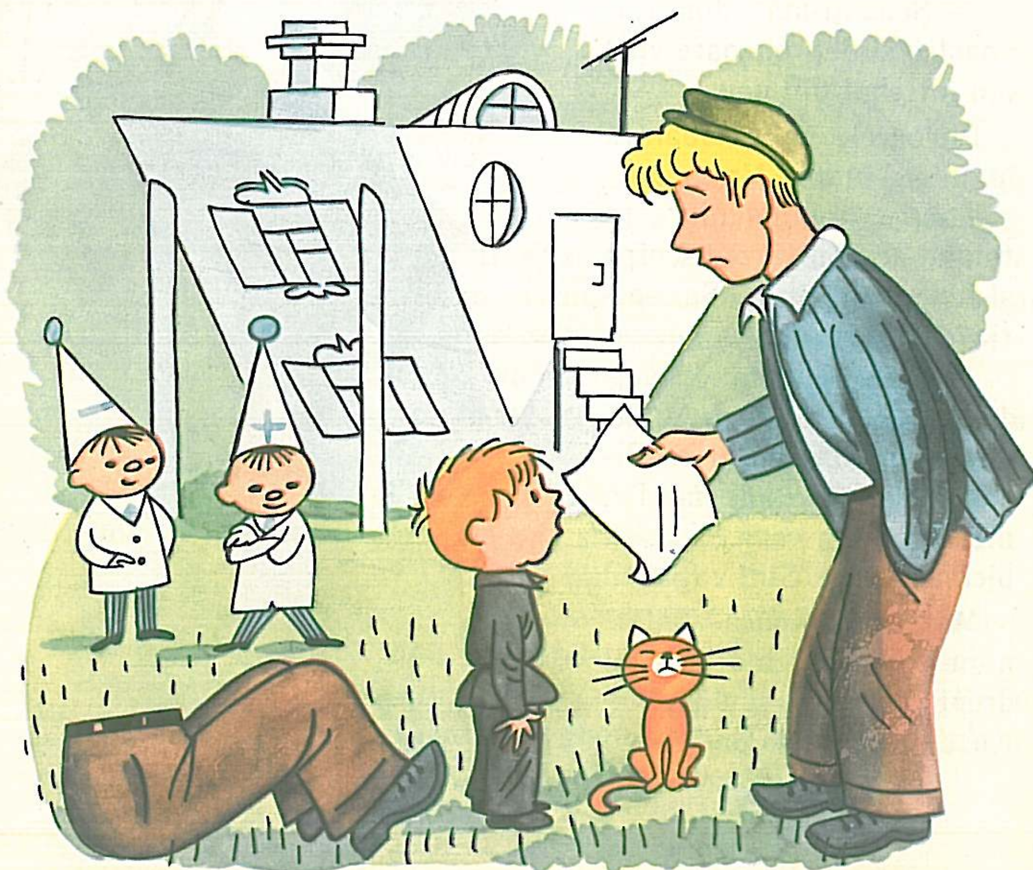
Kuzea încercă să ocolească picioarele pe la spate, dar acestea se răsuciră brusc şi-i mai arseră una. Motanul zbiera ca din gură de şarpe de obidă şi de durere. Ca să-l mai liniştesc, l-am luat în braţe şi-am început să-l scarpin pe sub bărbie şi în frunte. Asta îi plăcea foarte mult.

Din casa triunghiulară ieşi un bărbat într-o salopetă. Avea pantaloni şi ghete la fel cu cele două picioare. Bărbatul se apropie de picioare şi spuse :

— Nu te-ndepărta prea mult de mine, să nu te rătăceşti, prietene !

Eram curios să aflu cine i-a retezat omului jumătate din trup.

— L-a tăiat cumva tramvaiul ? am întrebat.

— Nu. A fost săpător ca şi mine — răspunse bărbatul cu tristeţe în glas. Şi nu l-a tăiat tramvaiul, ci Viktor Perestukin, elev în clasa a patra.

Asta era prea de tot! Kuzea îmi şopti :

— N-ar fi mai bine s-o ştergem ?

M-am uitat la minge. Stătea liniştită.

— E urît cînd oamenii mari îndrugă minciuni — l-am dojenit eu pe săpător. Cum putea Viktor Perestukin să taie un om în două ? Astea-s baliverne.

Săpătorul oftă :

— Habar n-ai de nimic, băiete ! Acest Viktor Perestukin rezolva o problemă şi i-a ieşit că şanţul a fost săpat de un săpător şi jumătate... În felul acesta, din tovarăşul meu n-a mai rămas decît o jumătate de om.

Mi-am adus aminte imediat despre metri liniari. Săpătorul oftă adînc şi mă întrebă dacă am o inimă miloasă. Eu, de unde să ştiu ? Nimeni nu-mi vorbise despre aşa ceva.

— Nu ştiu — i-am răspuns cinstit.

— Dacă ai avea o inimă miloasă — rosti săpătorul cu jale în glas — te-ai îndura de sărmanul meu prieten şi ai căuta să-l ajuţi. Trebuie să faci doar atît : să rezolvi corect problema, iar el se va preface din nou într-un om întreg ca cel de odinioară.

— Voi încerca — i-am răspuns — voi încerca, dar dacă nu voi reuşi ?

Săpătorul îşi vîrî mîna în buzunar şi scoase o foaie de hîrtie mototolită. Pe foaie se afla, scrisă de mîna mea, rezolvarea problemei. Am stat şi am chibzuit. Şi dacă nici acum nu va ieşi nimic ? Dacă o să rezulte că şanţul a fost săpat de un săpător şi un sfert ? Însemna că din tovarăşul lui să nu mai rămînă decît un singur picior ? La gîndul acesta am simţit că mă ia cu frig.

Atunci mi-am adus aminte de sfatul Virgulei. Asta m-a mai liniştit puţin. „Mă voi gîndi numai la problemă — mi-am zis — voi căuta s-o rezolv cît se poate de încet. Voi chibzui, aşa cum m-a învăţat Semnul de Exclamare."

M-am uitat spre Plus şi Minus. Îşi făceau semn unul altuia cu ochii lor rotunzi şi mă priveau batjocoritor. Zgîrciţii, nu voiseră să-mi dea apă să-mi astîmpăr setea ! . . . Am scos limba la ei. Nu s-au mirat şi nici nu s-au supărat. Pesemne că nu m-au înţeles.

— Ce părere ai despre băieţaş, frăţioare Minus ? întrebă Plus.

— Negativă — răspunse Minus. Dar dumneata, frăţioare Plus ?

— Pozitivă — răspunse Plus, cu voce acră.

Aici cred că minţea. În orice caz m-am hotărît cu tot dinadinsul să rezolv problema. M-am apucat de lucru şi nu m-am gîndit decît la ea. Am chibzuit, şi am chibzuit, şi am chibzuit pînă cînd am rezolvat-o. Grozav m-am mai bucurat ! Se dovedi că pentru săparea şanţului era nevoie de doi săpători, şi nicidecum de unul şi jumătate.

— Au ieşit doi săpători ! am anunţat victorios rezultatul problemei şi, în aceeaşi clipă, picioarele se şi transformară într-un săpător întreg, absolut identic cu cel dintîi.

Amîndoi făcură o plecăciune în fața mea și îmi spuseră :

În muncă și în viață,
Noi îți dorim succes,
Învață întotdeauna, învață,
Și rezultatele îți ies !

Plus și Minus își smulseră tichiile din cap și, zvîrlindu-le în văzduh, scandară :

— Cinci ori cinci douăzeci și cinci ! Șase ori șase treizeci și șase !

— Salvatorul meu ! îmi mulțumea într-una al doilea săpător.

— Ce mare matematician ! se entuziasmă tovarășul său. Dacă-l vei întîlni cumva pe Viktor Perestukin, transmite-i că e un leneș, un prost și un băiat rău !

— Nici o grijă, stăpînul meu îi va aduce negreșit la cunoștință — răspunse motanul, cu ironie.

Am fost nevoit să le făgăduiesc și eu, altminteri săpătorii n-ar fi plecat cu nici un chip de-acolo.

Firește, nu eram prea încîntat că m-au ocărît, totuși eram foarte mulțumit că am dezlegat singur o problemă atît de grea. Nici măcar bunica Liuskăi, deși pricepută la matematică, nu putuse s-o rezolve. Oare începusem să-mi călesc și eu voința ? Uf, strașnic ar mai fi !

Trecu din nou biciclistul. Nu mai cînta și nu mai bea sifon. Se vedea cît colo că abia se ține în șa.

Deodată, motanul se cocîrjă și începu să scuipe.

— Ce-i cu tine ? Din nou niște picioare ? l-am întrebat.

— Nu, nu picioare, ci labe, iar pe labe o fiară — bîigui motanul. Să ne-ascundem . . .

Împreună cu motanul ne-am repezit spre o căsuță mică și rotundă, cu fereastră zăbrelită. Ușa era încuiată, așa că ne-am ascuns sub cerdac. Stînd acolo, mi-am adus aminte că trebuie să înfrunți primejdia, nicidecum să dai bir cu fugiții. Am scos capul,

însă în aceeaşi clipă am zărit pe drum o veche cunoştinţă : ursul alb. S-ar fi cuvenit să ieşim din ascunzătoare . . . dar, brr . . . prea te lua groaza ! Pînă şi îmblînzitorii de fiare se tem de urşii albi.

Ursul nostru alb părea şi mai fioros decît la prima întîlnire. Gemea, urla, mă ocăra, murea de sete, căuta nordul.

Ne-am pitit bine, pînă ce trecu mai departe de căsuţa unde ne aflam. Kuzea mă trăgea de limbă ca să afle cu ce am putut supăra o fiară atît de înfricoşătoare. Caraghiosul ! Eu de unde să ştiu ?

— Ursul alb e o fiară rea şi necruţătoare — mă tot speria Kuzea. Oare mănîncă şi pisici ?

— Şi chiar dacă mănîncă, mănîncă numai pisici de mare — i-am răspuns aşa, într-o doară, să-l mai liniştesc, căci amănunte nu ştiam nici eu.

Era timpul s-o ştergem. N-aveam ce să mai facem aici. Mingea însă nu vroia să se urnească din loc, aşa că trebuia să mai aşteptăm.

Atunci din căsuţa sub cerdacul căreia ne ascunsesem se auzi un oftat plin de năduf. M-am apropiat mai mult.

— Nu-ţi mai vîrî nasul unde nu-ţi fierbe oala! mă rugă Kuzea.

Am bătut în uşă. Geamătul răsună şi mai jalnic. M-am uitat pe fereastră, dar n-am văzut nimic. Atunci m-am apucat să bat cu pumnii în uşă şi să strig:

— Ei, cine-i acolo?

— Eu sînt — mi se răspunse. Un osîndit fără vină.

— Cine eşti?

— Sînt un nenorocit de croitor: m-au învinuit de hoţie.

Kuzea sărea în jurul meu şi-mi cerea să nu intru în vorbă cu un hoţ. Eu însă eram curios să ştiu ce anume furase croitorul. Am început să-l trag de limbă, dar el nu vroia să recunoască nimic. Căuta să mă încredinţeze că e cel mai cinstit om din lume. Spunea că a fost pîrît pe nedrept.

— De către cine? l-am întrebat.

— De unul Viktor Perestukin! răspunse croitorul.

Ciudat! Ce înseamnă toate acestea? Ba o jumătate de săpător, ba un croitor hoţ...

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat! i-am strigat pe fereastră.

— Ba e adevărat, e foarte adevărat! se căina croitorul. Ascultă-mă şi ai să te convingi. Ca responsabil al unui atelier de croitorie, am primit douăzeci şi opt de metri de stofă. Trebuia să se afle cîte costume vor ieşi. Şi iată, spre nenorocirea mea, acest Perestukin a rezolvat problema astfel: cică din douăzeci şi opt de metri de stofă ar ieşi, chipurile, douăzeci şi şapte de costume şi ar mai rămîne un metru. Cum se poate aşa ceva, cînd ştie oricine că pentru un singur costum e nevoie de trei metri de stofă?!

Mi-am amintit că tocmai pentru această problemă am primit unul din cei cinci de doi.

— Asta-i o prostie — i-am spus.

— Aiureală cîinească! adăugă Kuzea.

— Da, pentru voi e o prostie — se tîngui croitorul — dar mie mi s-a cerut, pe baza acestei rezolvări, douăzeci şi şapte de cos-

tume. De unde era să le iau ? Atunci m-au acuzat de furt și m-au băgat la închisoare.

— Nu cumva aveți această problemă ?

— Firește c-o am — se bucură croitorul. Mi-au înmînat-o împreună cu copia sentinței.

Și îmi întinse printre gratii o foaie de hîrtie. Am desfăcut-o și am zărit numaidecît rezolvarea problemei scrisă de mine. O rezolvare cu totul și cu totul anapoda ; făcusem împărțirea de la dreapta spre stînga : mai întîi am împărțit unitățile și apoi zecile. De aceea ieșise atît de prost. Nici nu trebuia să mă gîndesc cine știe cît ca să îndrept totul. I-am spus croitorului că nu trebuia să coasă decît nouă costume.

În clipa aceea ușa se deschise de la sine, și croitorul nostru ieși afară. Avea legată de curea o foarfecă mare cît toate zilele, iar de gît îi

atîrna un centimetru. Omul mă luă în braţe, sări într-un picior şi strigă :

— Cinste marelui mic şi necunoscut matematician ! Ruşine lui Viktor Perestukin !

Mai sări o dată într-un picior şi o zbughi. Foarfecele îi zăngănea la cingătoare, iar centimetrul flutura în bătaia vîntului.

În stradă se ivi, mai mult mort decît viu, biciclistul. Se înăbuşea şi, după un scurt timp, căzu de pe bicicletă. M-am apropiat în goană ca să-l ajut, dar nu-i puteam face nimic. Horcăia şi dădea ochii peste cap.

— Mor, mor la datorie — şoptea biciclistul. Nu pot să execut această îngrozitoare rezolvare. Oh, băiatule, transmite şcolarilor că Viktor Perestukin are pe conştiinţă moartea voiosului alergător. Să mă răzbune ei . . .

— Nu-i adevărat ! am protestat. Nu te-am nenorocit eu. Nici măcar nu te cunosc !

— Aha, care va să zică tu eşti Perestukin ! rosti alergătorul

r

ii

i-

ă-
at
ă-

ut
or
gă-

ici

rul

şi se ridică în picioare. Hai, leneşule, ia rezolvă mătăluţă corect problema asta, altfel să ştii că o păţeşti cu mine.

Îmi vîrî în mîini o foaie de hîrtie cu datele problemei. Citeam datele problemei în timp ce biciclistul bombănea într-una :

— Rezolvă, rezolvă ! O să-ţi arăt eu ţie cum se scad metri din oameni. O să te pun să-mi alergi pe bicicletă cîte o sută de kilometri pe oră.

M-am străduit, fireşte, să rezolv problema. Am chibzuit în toate chipurile cu putinţă, totuşi nu ieşea nimic. La drept vorbind, mă supărase faptul că alergătorul mi se adresase într-un mod atît de grosolan. Cînd mă roagă cineva să-l ajut e una, iar cînd mă sileşte, e cu totul altceva. Şi, la urma urmei, încercaţi şi dumneavoastră să vă concentraţi în timp ce cineva bate din picior şi te face cu ou şi cu oţet. Vorbele pline de furie ale biciclistului mă împiedicau să gîndesc. Îmi pieri pofta de a mai chibzui. Bineînţeles trebuia să fac un efort, dar pesemne că nu izbutisem să-mi călesc îndeajuns voinţa. De aceea am aruncat foaia de hîrtie cît colo şi i-am spus :

— Problema nu iese.

— Aşa, va să zică nu iese ? urlă biciclistul. Atunci ai să te duci să stai acolo de unde l-ai eliberat pe croitor. Vei sta acolo şi te vei gîndi pînă ce vei rezolva problema.

N-aveam chef să stau la închisoare. Am luat-o la fugă. Alergătorul, după mine. Kuzea sărise pe acoperişul închisorii şi-l ocăra pe biciclist de mama focului, comparîndu-l cu cei mai fioroşi cîini pe care îi întîlnise în viaţa lui. Cu siguranţă că biciclistul m-ar fi înhăţat dacă n-ar fi fost motanul meu, care se aruncă de pe acoperiş drept sub picioarele lui. Urmăritorul nostru se poticni şi căzu. Bineînţeles că nu l-am aşteptat să se ridice, ci am sărit pe bicicleta lui şi pe-aci ţi-e drumul.

Curînd, alergătorul şi motanul nu se mai zăriră. Am mai mers puţintel, apoi am coborît de pe bicicletă. Trebuia să-l aştept pe Kuzea şi să găsim mingea. În învălmăşeala aceea uitasem cu desăvîrşire de ea. Am lăsat bicicleta într-un tufiş şi am luat-o

spre pădure, unde m-am așezat sub un copac, să-mi trag sufletul. „Spre seară, în amurg — îmi ziceam — mă voi duce în căutarea motanului." Era cald, liniște și, pe nesimțite, rezemat cu spatele de copac, am adormit. Cînd am deschis ochii, alături de mine stătea o bătrînică sprijinită într-un toiag. Era îmbrăcată cu o fustă albastră, scurtă, și cu bluză albă. De codițele-i cărunte își legase niște funde albe, înfoiate, de nailon. Funde dintr-astea își puneau toate fetele noastre de la școală. Mai mult decît orice însă, mă uimea faptul că la gîtul ei zbîrcit purta cravata roșie de pionier.

— Bunicuțo, de ce porți mata cravată de pionier ?

— Pentru că sînt pionieră — îmi răspunse ea cu o voce tremurată. Dar tu, băiatule, în ce clasă ești ?

— Într-a patra.

— Și eu tot într-a patra . . . Uf, ce mă mai dor picioarele ! Am făcut pe jos multe mii de kilometri. Astăzi mă voi întîlni, în sfîrșit, cu fratele meu. Vine în calea mea.

— Păi de ce ai mers atît de mult, mătuşico ?

— Oho, e o poveste lungă şi tristă ! oftă bătrînica şi se aşeză alături. Un băiat a rezolvat următoarea problemă : „Un frate şi o soră veneau unul spre altul din două sate vecine aflate la o distanţă de 12 km . . ."

Începuse să mă cam ia cu răcori. Mi-am dat imediat seama că, de la povestea asta, nu mă pot aştepta la nimic bun. Bătrînica mea continuă :

— Băiatul a obţinut următorul rezultat : sora şi fratele se vor întîlni peste şaizeci de ani. Noi ne-am luat după această rezolvare greşită şi plină de răutate. Aşa că mergem şi tot mergem... Ne-am istovit de-a binelea, am îmbătrînit.

De bună seamă că s-ar mai fi tînguit şi-ar mai fi povestit multă vreme, dar, pe neaşteptate, de după nişte tufişuri apăru un bătrînel. Era în pantaloni scurţi, purta bluză albă şi cravată roşie.

— Bine-ai venit, surioară ! molfăi bătrînelul.

Se îmbrăţişară, uitîndu-se lung unul la altul şi plîngînd amarnic. Mi se făcu tare milă de ei. Am cerut de la bătrînică problema ca s-o rezolv din nou. Ea însă oftă şi clătină din cap. Spunea că această problemă trebuie s-o rezolve numai Viktor Perestukin. A trebuit atunci să mărturisesc că Perestukin sînt eu. Mai bine n-o făceam !

— Acum ai să mergi cu noi — spuse bătrînelul, cu asprime.

— Nu pot, nu-mi dă voie mama — am căutat eu să scap.

— Dar nouă ne-a dat voie mama să plecăm de acasă pentru şaizeci de ani fără s-o întrebăm ?

Ca să nu fiu stingherit de moşnegii-pionieri, m-am căţărat într-un copac şi am încercat să rezolv problema. Era un fleac de problemă, nu ca aceea a alergătorului. Am terminat cît ai bate din palme.

— Trebuia să vă-ntîlniţi peste două ore ! le-am strigat de sus.

Bătrînii se prefăcură pe loc în pionieri. Nu mai puteau de bucurie. Am coborît şi eu din copac şi m-am bucurat laolaltă cu ei. Ne-am luat de mîini, am făcut o horă şi am cîntat:

Nu mai sîntem bătrînei,
Sîntem iarăși tinerei!
Nu mai sîntem oameni mari,
Ci sîntem din nou școlari!
Rezolvarea am găsit,
Drumul ni s-a isprăvit.
Problema de-i rezolva
Iată, te poți și juca!

Apoi cei doi fraţi îşi fluturară mîinile în semn de rămas bun şi o luară la fugă.

Am rămas din nou singur şi mă gîndeam la Kuzea. Unde o fi sărmanul meu motan? Fără el, mi-era tare urît. Îmi aminteam de sfaturile lui caraghioase, de peripeţiile nostime pisiceşti pe care mi le istorisea şi mă întristam tot mai mult... Singur, singur în ţara asta de neînţeles! Trebuia să-l găsesc cît mai repede pe Kuzea. Afară de asta, pierdusem şi mingea. Lucrul acesta mă chinuia. Dacă nu voi putea să mă mai întorc niciodată acasă? Oare ce mă mai aştepta în viitor? Aici, pe aceste meleaguri, în fiece

clipă ți se poate întîmpla ceva cumplit. Ce-ar fi să chem Geografia în ajutor ?

M-am hotărît să pornesc totuși înainte și să număr pînă la o mie. Dacă în acest răstimp nu se va întîmpla nimic, atunci voi număra pînă la două mii, și numai în caz de primejdie voi chema în ajutor.

Mergeam și număram, dinadins cît se poate de rar. Pădurea devenea tot mai deasă. Am strigat :

— Kuzea !

De undeva mi-a răspuns un mieunat surd. Am tresărit de bucurie și am început să-mi chem motanul.

— Sînt aici — se auzi în cele din urmă vocea lui Kuzea, o voce neclară și îndepărtată.

— Unde ești ? Nu te văd.

— Nici eu nu văd nimic — se plîngea Kuzea. Uită-te în sus.

Am înălțat capul și am început să cercetez cu luare-aminte ramurile copacilor. Se legănau și foșneau. Kuzea, nicăieri. Deodată am zărit printre frunze un sac cenușiu în care se mișca ceva. Cît ai clipi, m-am și cățărat sus, am pus mîna pe sac și l-am dezlegat. Gemînd și scuturîndu-se, Kuzea ieși afară cu blana zburlită. Ne-am bucurat foarte mult că ne-am regăsit.

Kuzea îmi povesti cum l-a prins biciclistul, cum l-a vîrît în sac și l-a spînzurat în copac. Îmi mai spuse că alergătorul e tare supărat pe mine. Își caută peste tot bicicleta. Dacă ne prinde, ne bagă la pușcărie pentru furtul bicicletei și nerezolvarea problemei.

Ne-am îndreptat spre marginea pădurii, cînd deodată ne-am pomenit într-un luminiș nu prea mare, unde creștea un copac semeț. Pe ramurile lui atîrnau franzele, cornuri, chifle și covrigi. Care va să zică, arborele de pîine[1] ! Și cînd eu am spus la lec-

[1] Arbore tropical (Asia și Oceania) ale cărui fructe, cu carnea albă și făinoasă, sînt comestibile.

ţie că în arborele de pîine cresc chifle şi covrigi, au rîs toţi de mine. Ce-ar mai zice acum copiii ?

Kuzea descoperi un alt copac în care creşteau furculiţe, cuţite şi linguri. Arborele de fier [1] ! Le vorbisem şi despre asta, iar ei, tot aşa, s-au prăpădit de rîs.

Lui Kuzea îi plăcu mai mult arborele de pîine decît cel de fier. Adulmecă o franzeluţă rumenă şi tare ar mai fi vrut s-o înfulece, dar nu se încumetă.

— O mănînci şi te pomeneşti prefăcut în cîine — bombănea motanul. În ţara aceasta ciudată trebuie să te fereşti de orice.

În ce mă priveşte, am rupt din copac un corn şi l-am mîncat. Era cald, gustos şi cu stafide. Cînd ne-am mai întremat, Kuzea începu să caute un arbore de salam. Aici însă nu creşteau astfel de copaci. În timp ce mîncam franzeluţe şi discutam între noi, din

[1] Este vorba de lemnul de teak, arbore care creşte în ţările tropicale (India, Java, Birmania), lemn de esenţă tare, de culoare roşu-închis, foarte rezistent, întrebuinţat în construcţiile navale.

pădure se ivi o vacă, cu ditai coarnele. Se opri, uitîndu-se lung la noi. În sfîrşit, dădeam şi noi peste un animal domestic şi blînd.

— Bună ziua, dragă văcuţă !

— Bună ziua — răspunse vaca, nepăsătoare, şi veni mai aproape, cercetîndu-ne cu atenţie.

Kuzea mă întrebă ce anume i-o fi plăcînd atît de mult la noi.

Vaca se apropie şi mai tare, aplecîndu-şi coarnele. Nedumeriţi, Kuzea şi cu mine ne uitam unul la altul.

— Dar ce-ai de gînd să faci, vaco ? întrebă motanul.

— Nimic deosebit. Vreau să te mănînc.

— Ai înnebunit ?! se miră Kuzea. Vacile nu mănîncă motani. Ele se hrănesc cu iarbă. Asta ştie toată lumea !

— Nu chiar toată — se împotrivi vaca. Uite, de pildă, Viktor Perestukin nu știe. A spus la lecție că vaca este un animal carnivor. Păi dacă-i așa, n-am decît să mănînc animale. Le-am și mîncat aproape pe toate de pe aici. Astăzi o să mănînc motanul, iar mîine băiatul. Firește, aș putea să-i mănînc pe amîndoi o dată, dar n-am încotro, trebuie să fiu econoamă.

În viața mea n-am întîlnit o vacă mai scîrboasă ca asta. Eu îi demonstram că trebuie să se hrănească cu fîn și cu iarbă, nu cu oameni, iar ea, vaca, mișca alene din coadă și o ținea una și bună :

— De mîncat am să vă mănînc pe-amîndoi, dar o să-ncep cu motanul.

Eram atît de absorbiți de discuția cu vaca, încît nici n-am observat cînd, chiar alături de noi, se ivise ursul cel alb. De fugit era prea tîrziu.

— Cine sînteți ? urlă ursul.

— Noi, stăpînul meu și cu mine, călătorim ! mieună cu glas firav motanul.

Iar eu am adăugat că nu călătorim așa, fără rost, ci pentru știință. Ursul asculta, își făcea vînt cu o rămurică și tot mormăia. Îi era tare cald în blana lui albă.

Vaca se amestecă în discuție și declară că eu și Kuzea sîntem prada ei și nu ne va ceda ursului. În cel mai bun caz, ursul ar putea să guste din băiat, cît despre motan, să-și mute gîndul. Hotărîse să-l mănînce singură. Credea, pesemne, că motanul e mai gustos decît băiatul. Nimic de zis, drăguț animal domestic ! . . . Ursul n-apucă să răspundă vacii, cînd, de sus, se auzi un zgomot și o mulțime de frunze și crengi rupte căzură peste noi. Pe un ciot gros al copacului se așeză o uriașă pasăre ciudată. Avea labele dinapoi lungi, iar cele din față scurte, o coadă groasă și un botișor destul de drăgălaș. În spate avea prinse două aripi urîte, care nu i se potriveau de loc. Un cîrd de păsări se roteau în jurul ei și țipau speriate. Pesemne vedeau și ele pentru prima oară o astfel de zburătoare.

— Ce pocitanie o mai fi și asta ? întrebă ursul, nepoliticos.

Vaca se interesă numai dacă e bună de mîncat. Feroce creatură ! Îmi venea să-i dau cu un pietroi în cap.

— E pasăre ? întrebă Kuzea.

— Păsări atît de mari nu există — i-am răspuns.

— Ei, tu, aia din copac ! urlă ursul. Cine ești ?

— Sînt pasărea-cangur — răspunse cu voce cîntătoare monstrul.

— Minți ! se supără ursul. Cangurul nu zboară. Ești animal, nu pasăre.

Vaca întări și ea spusele ursului și adăugă imediat :

— Cogeamite vită s-a cocoțat în copac și face pe privighetoarea ! Dă-te jos ! Vreau să te mănînc.

Atunci cangurul povesti că, într-adevăr, fusese cîndva animal pînă într-o bună zi cînd un vrăjitor cumsecade îl declarase la o lecție pasăre. Drept care i-au crescut niște aripi puternice și a început să zboare. Cînd zbori, te simți voios și bine !

Cuvintele cangurului o supărară pe vacă, invidioasă din fire.

— La ce bun s-o mai ascultăm trăncănind ? îl întrebă pe urs. Hai mai bine s-o mîncăm.

În clipa aceea am luat de jos un con de pin, cogeamite conul, şi am ţintit-o pe vacă drept în bot.

— Cît eşti de crudă ! am dojenit-o.

— Ce să-i faci ?! Asta-i din pricină că sînt carnivoră.

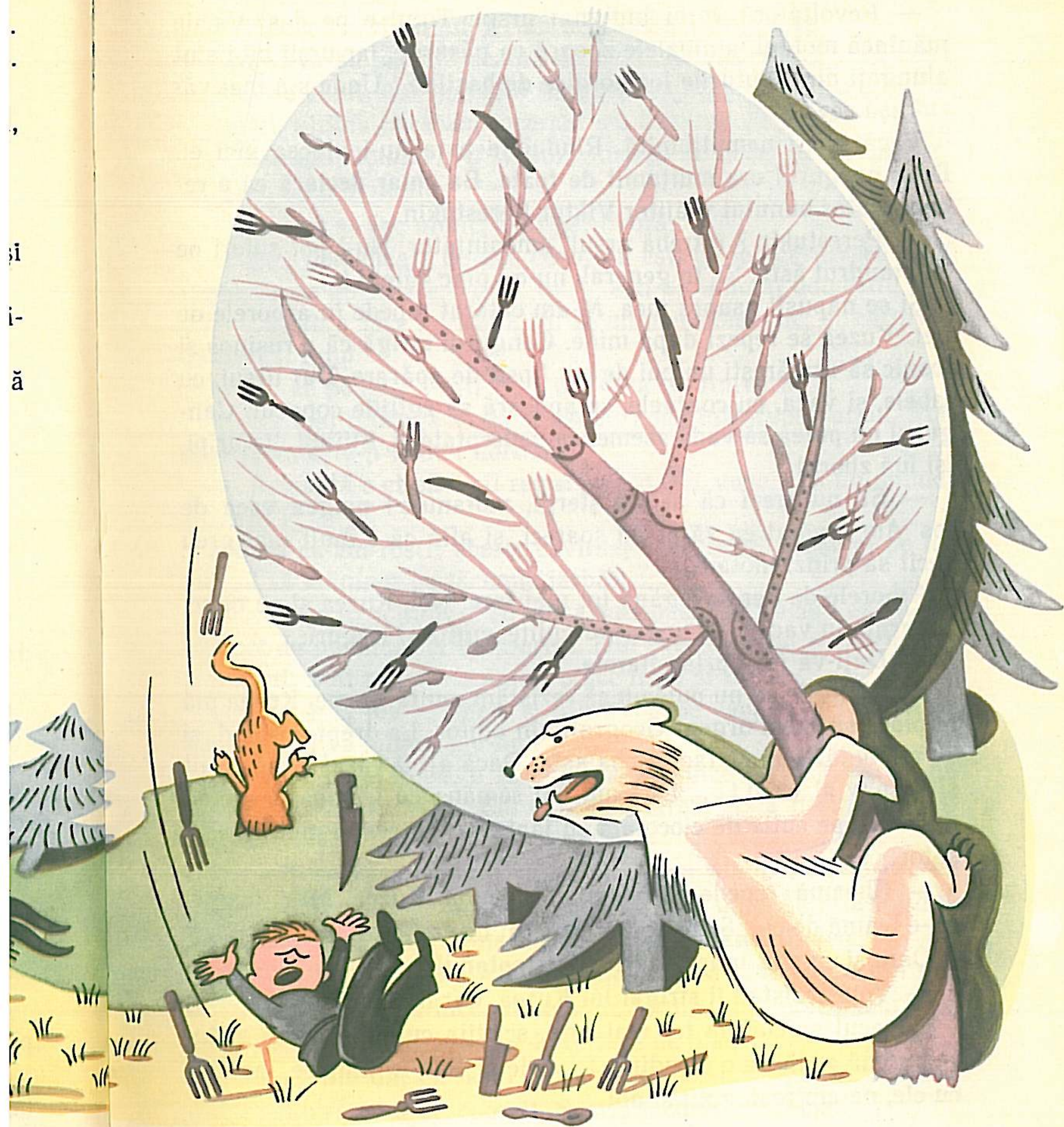
Mie îmi plăcuse voiosul cangur. Numai el nu mă certase şi nu-mi ceruse nimic.

— Ascultă, canguroaico ! urlă ursul. E adevărat că te-ai prefăcut în pasăre ?

Cangurul jură că a spus numai adevărul. Şi că tocmai învaţă să cînte. Într-adevăr începu să cînte cu o voce caraghioasă :

O fericire ca asta, mai că n-am visat,
Pe neaşteptate, în pasăre m-am transformat
Şi-mi place să zbor !
Am fost cangur,
Dar pasăre vreau să mor.

— Revoltător! vorbi indignat ursul. Totul e pe dos. Vacile mănîncă motani, animalele zboară ca păsările, iar urşii albi sînt alungaţi din ţinuturile lor nordice de baştină! Unde s-a mai văzut aşa ceva?

Vaca mugi nemulţumită. Rînduiala asta nu-i plăcea nici ei. Doar cangurul era mulţumit de toate. Ba chiar declară că e recunoscător bunului vrăjitor Viktor Perestukin.

— Perestukin? întrebă ursul, ameninţător. Nu-l pot suferi pe băieţandrul ăsta. Şi, în general, nu-mi plac băieţii!

Şi se năpusti asupra mea. M-am căţărat repede în arborele de fier. Kuzea se repezi după mine. Cangurul strigă că e ruşinos şi josnic să urmăreşti un pui de om lipsit de apărare. Dar ursul, cu labele, şi vaca, cu coarnele, se apucară să zgîlţîie copacul. Cangurul nu putea să vadă asemenea nedreptate şi, fîlfîind din aripi, îşi luă zborul.

— Să nu crezi că ai s-o ştergi, motanule! mugea vaca de jos Am învăţat eu să prind şoareci, şi află că e mult mai greu decît să prinzi motani.

Arborele de fier se legăna tot mai tare. Noi, Kuzea şi cu mine, aruncam în vacă şi în urs cu furculiţe, cuţite şi linguri.

— Daţi-vă jos! urlau fiarele.

Era limpede că nu puteam să rezistăm multă vreme. Kuzea mă implora să chem urgent Geografia în ajutor. La drept vorbind, şi eu mă hotărîsem să fac treaba asta. Dacă aţi fi văzut botul rînjit şi hulpav al vacii!... Nici nu mai semăna cu frumoasa văcuţă desenată pe cutia de ciocolată cu lapte. Ursul era şi mai înfricoşător.

— Cheamă repede Geografia! mieună Kuzea. Mi-e teamă, mi-e teamă de ei! Şi se agăţă disperat de crengile copacului.

Oare şi eu sînt la fel de fricos ca motanul?

— Vom rezista! îi strigai lui Kuzea, dar m-am înşelat.

Copacul se clătina tot mai tare, scîrţîia cumplit şi din el începură să cadă, ca o grindină, fructele de fier, în timp ce, laolaltă cu ele, ne-am rostogolit şi noi.

— Moorr ! mîrîi ursul. Acum mă răfuiesc eu cu voi . . .

Vaca ceru să se țină seama de regulile vînătorești : i-l ceda ursului pe băiat, dar motanul îi aparținea ei.

Pentru ultima oară am încercat s-o conving pe vacă :

— Ascultă, Joiano ! Ar trebui totuși să te hrănești cu iarbă și nicidecum cu motani.

— Nu pot să fac nimic. Sînt carnivoră.

— Nici pomeneală de așa ceva, nu ești de loc carnivoră — îi explicam cu disperare. Tu . . . tu . . . ești un animal domestic.

— Ce-are a face ? Pot să fiu și animal domestic, și carnivor în același timp.

— Nu se poate . . . ești . . . fructivoră . . . fînivoră . . .

— Nu mai îndruga verzi și uscate ! mă întrerupse ursul. Mai bine amintește-ți unde-i nordul.

— Așteaptă o clipă — îl rugai pe urs. Tu, vaco, ești un animal ierbivor !

Îndată ce-am rostit aceste cuvinte, vaca mugi jalnic și pe loc începu să mănînce cu lăcomie iarbă.

— În sfîrșit, mănînc și eu iarbă mustoasă ! se bucură ea. M-am săturat de popîndăi și de șoareci. Din cauza lor mi s-a stricat și stomacul. Sînt totuși vacă, îmi place fînul și iarba.

Ursul părea foarte mirat și o întrebă pe vacă cum rămîne cu motanul. Îl va mînca sau nu ?

Vaca se supără. Ce, e nebună să mănînce pisici ? Vacile nu fac niciodată așa ceva. Ele mănîncă iarbă. Asta o știu pînă și copiii.

În timp ce vaca discuta cu ursul, m-am gîndit să folosesc un șiretlic. Să-l mint pe urs, să-i spun că știu unde se află nordul, iar pe drum să spăl putina împreună cu motănelul meu.

Ursul o lăsase în plata Domnului pe vacă și mă pisa din nou să-i arăt nordul. La început, așa, de formă, am făcut nazuri, iar după aceea i-am făgăduit că-i voi face pe plac . . .

Deodată am dat cu ochii de mingea noastră ! Venise singură și tot singură ne-a descoperit. Sosise tocmai la vreme !

Tustrei, eu, Kuzea şi ursul, am pornit după ea. Antipatica vacă nici măcar nu şi-a luat rămas bun de la noi. Intr-atît dusese dorul ierbii, că nu se mai sătura păscînd.

De astă dată, călătoria noastră nu mai era la fel de voioasă şi de plăcută : alături de noi gîfîia şi mormăia ursul şi trebuia să mă gîndesc cum să facem ca să scăpăm de el. Şi nu era treabă uşoară, deoarece n-avea pic de încredere în mine şi nu mă scăpa o clipă din ochi.

Ehei, dacă aş fi ştiut unde se află nordul ! Aveam şi busolă, dăruită de tata, mi se explicase şi la lecţie de o sută de ori, numai că eu, nu şi nu, n-am ascultat, n-am învăţat, n-am priceput.

Mergeam şi tot mergeam, însă nu-mi venea nici o idee. Kuzea bombănea încetişor că şiretlicul meu n-a reuşit şi că trebuie s-o ştergem de lîngă urs fără nici un vicleşug.

În cele din urmă, ursul mă anunţă că, dacă nu-i voi arăta nordul, cînd vom ajunge la primul copac, mă va sfîşia în bucăţi. L-am minţit şi eu, spunîndu-i că, de la copacul acela pînă la nord, mai e doar o palmă de loc. Ce altceva puteam face ?

Ne apropiam tot mai mult de copac. Ursul îşi rînjea colţii.

Nu ştiu cum s-ar fi isprăvit totul, dacă motanul meu n-ar fi cotit deodată spre dreapta.

— Nordul ! Nordul ! striga el, alergînd cît îl ţineau picioarele.

Noi, ursul şi cu mine, ne-am oprit locului, fără a înţelege nimic. Şi numai cînd Kuzea dispăru aproape cu desăvîrşire din vedere, ursul scoase un răcnet şi se năpusti după motan.

Mi-am dat seama că motanul voise, pur şi simplu, să mă scape pe mine, abătînd atenţia ursului asupra sa. Cine s-ar fi gîndit că motănelul meu are o inimă atît de nobilă ! Am pornit-o în silă după minge. Fără Kuzea, îmi simţeam inima grea. Dacă ursul l-o fi ajuns din urmă şi l-o fi sfîşiat în bucăţi ? Sărmanul, mai bine nu m-ar fi însoţit în ţara aceasta.

Ca să-mi alung tristeţea şi să-mi uit singurătatea, am început să cînt :

Te afli într-o ţară pustie,
Şi umbli, şi cînţi necăjit,
Căci zarea albastră te-mbie,
Cînd ai un prieten iubit.
Nu-i musai să-l ai lîngă tine...
Să ştii doar atît : că există,
Căci fără prieteni, vezi bine,
Viaţa-i amară, e tristă !

Tare mai mi-era dor de Kuzea. Cu toate poveştile lui plictisitoare sau caraghioase, nu-mi vroia decît binele şi mi-era un prieten credincios.

Mingea se opri. Am privit în jurul meu. În dreapta se înălţa un munte acoperit de gheaţă şi zăpadă. Pe creasta muntelui, sub un brad înzăpezit, şedeau lipiţi unul de altul şi tremurau de frig un copil de negru şi o maimuţă. Fulgi mari de nea se cerneau deasupra lor.

Am privit în stînga. Şi acolo se vedea un munte, dar nu ningea. Dimpotrivă, un soare cald mîngîia cu razele-i strălucitoare creş-

tetul lui, palmierii, iarba înaltă și florile viu colorate ce creșteau prin poieni. Sub un palmier ședea un mic lapon și cunoscutul urs alb. Oare nu voi scăpa niciodată de el ? M-am apropiat de poalele Muntelui rece și am simțit că înghet. Am luat-o la goană spre Muntele cald, dar într-atît m-am încălzit, că am vrut să-mi scot cămașa de pe mine. Atunci am dat fuga în mijlocul drumului. Acolo era bine. Nici cald, nici rece. Normal.

Dinspre munți se auzeau țipete și gemete.

— Tremur tot ! se tînguia negrișorul. Muștele reci și albe mă înțeapă. Mă doare ! Dați-mi un pic de soare și alungați muștele albe !

— O să mă topesc curînd ca untura de focă — plîngea micul lapon. Dați-mi puțină zăpadă sau o bucățică de gheață !

Ursul alb urla atît de fioros, încît îi acoperea pe toți :

— Dați-mi nordul ! Fierb în propria mea blană !

Micul negru mă văzu și zise :

— Băiatule alb, după față se vede că ești bun. Salvează-ne !

— Fie-ţi milă ! se ruga şi micul lapon.

— Păi cine v-a trimis acolo ? le-am strigat de jos.

— Viktor Perestukin — răspunseră în cor amîndoi băieţii, ursul şi maimuţa. A încurcat zonele geografice. Salvează-ne ! Salvează-ne !

— Nu pot. Trebuie mai întîi să-mi găsesc motanul. După aceea, dacă îmi mai rămîne timp . . .

— Salvează-ne ! ţipă maimuţa. Salvează-ne şi îţi vom înapoia motanul.

— Kuzea e la voi ?

— Nu crezi ? Priveşte ! urlă ursul.

În aceeaşi clipă, pe Muntele cald apăru motanul meu. Am sărit în sus de bucurie :

— Kuzea ! Piss, piss, piss !

— Mor de cald, salvează-mă ! mieună Kuzea şi se făcu nevăzut.

— Ţine-ţi firea ! Viu acum la tine ! am strigat şi am început să mă caţăr pe munte.

Deodată mă învălui o căldură venită parcă dintr-un uriaş cuptor încins.

— Stăpîne ! auzii vocea motanului, dar de data asta din partea cealaltă.

Am întors capul şi mi-am văzut motanul pe Muntele rece, alături de maimuţă. Kuzea tremura de frig :

— Îngheţ, salvează-mă !

— Ţin-te bine, Kuzea ! Alerg la tine !

Am coborît repede de pe Muntele cald şi am început să mă caţăr pe celălalt. De dată asta m-a cuprins frigul.

— Stăpîne ! răsună din nou vocea motanului, care se afla acum pe Muntele cald, alături de urs.

Am coborît iar, alunecînd pe gheaţă, pînă-n mijlocul drumului. Mi-am dat seama că nu vor să mi-l înapoieze pe Kuzea.

— Daţi-mi motanul !

— Doar dacă o să ne spui în care zonă trebuie să trăim ?

— Habar n-am ! Cînd învăţătoarea ne explica zonele geografice, eu citeam o carte despre spioni.

La acest răspuns, animalele se porniră să urle, iar băieţii izbucniră în plîns. Ursul mă ameninţă că mă sfîşie, iar maimuţa făgădui să-mi scoată ochii. Kuzea horcăia şi se sufoca. Mi-era tare milă de toţi, dar ce puteam să fac ? Le-am promis că voi învăţa despre toate mările, oceanele, despre continente, insule şi peninsule. Ei însă îmi cereau un singur lucru : să-mi amintesc zonele geografice.

— Nu pot ! Nu pot ! le-am strigat deznădăjduit şi mi-am astupat urechile. Deodată se făcu linişte. Cînd mi-am scos degetele din urechi, am auzit glasul lui Kuzea :

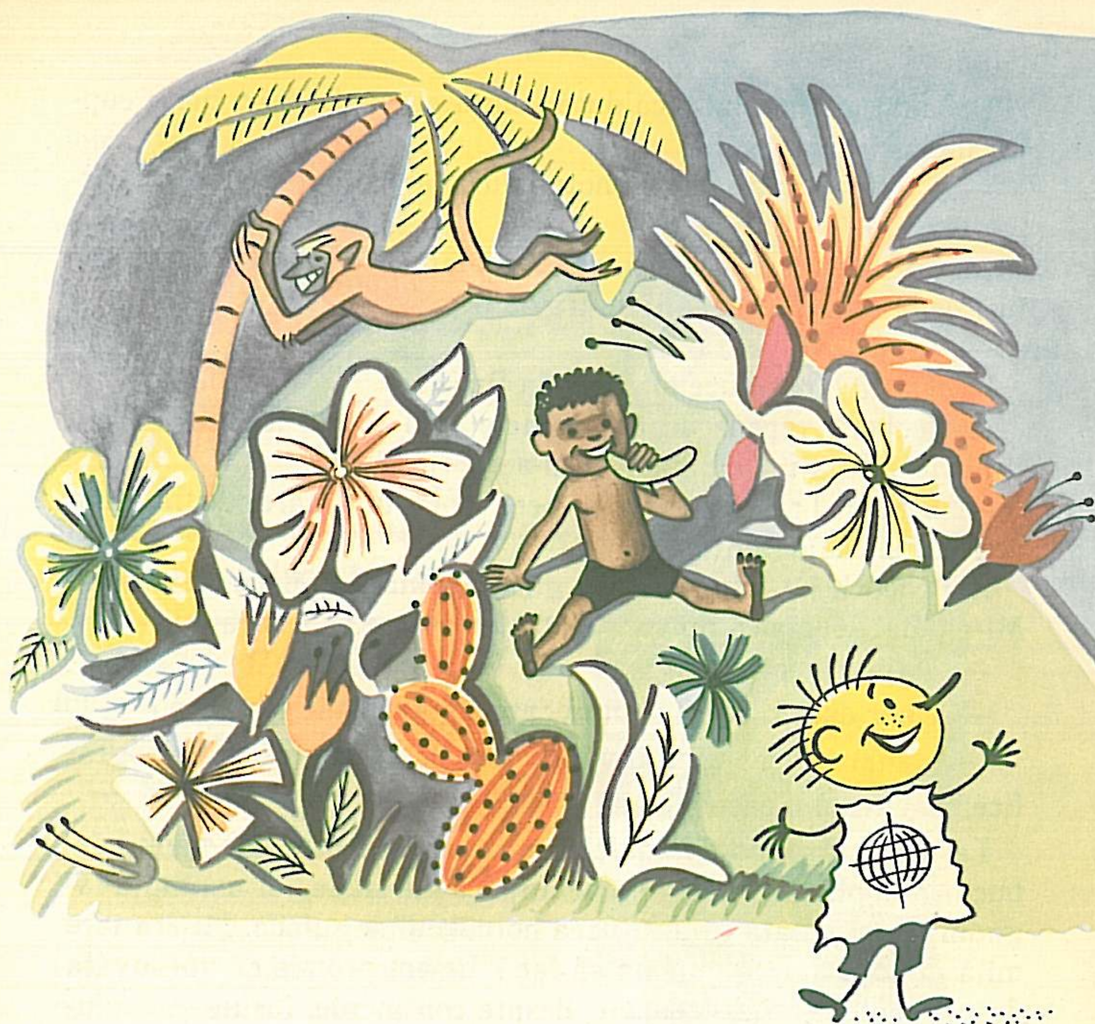
— Cheamă Geografia ! Mor . . .

Nu puteam să-l las pe Kuzea să moară şi am strigat :

— Scumpă Geografie, ajută-ne !

— Bună ziua, Vitea ! rosti cineva lîngă mine.

Am întors capul : în faţa mea se afla manualul de geografie.

— Nu poţi să-ţi aminteşti zonele geografice ? Fleacuri ! Doar le ştii. I-a spune-mi : în ce zonă trăiesc maimuţele ?

— În zona tropicală — am răspuns cu atîta siguranţă, de parcă ştiam acest lucru de cînd lumea.

— Dar ursul alb ?

— Dincolo de cercul polar.

— Foarte bine, Vitea ! Acum priveşte la dreapta şi apoi la stînga.

Am făcut aşa cum mi-a spus. Acum, pe Muntele cald şedea copilul de negru : era vesel, mînca banane şi zîmbea. Maimuţa se

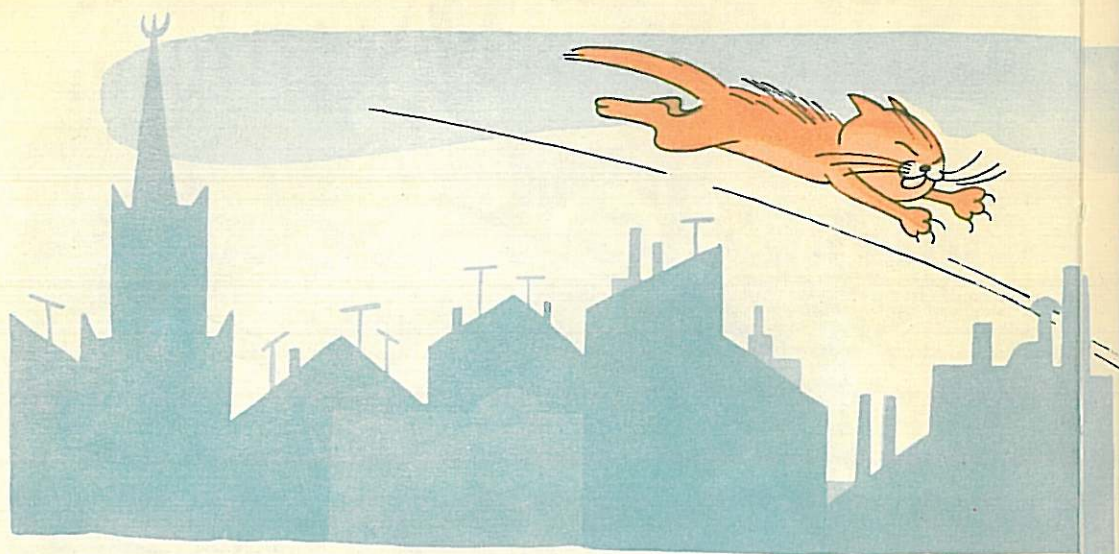

cocoţase într-un palmier, de unde se strîmba caraghios. După aceea mi-am aruncat privirea spre Muntele rece. Acolo, tolănit pe zăpadă cît era de lung, zăcea ursul alb. Sugea dintr-un uriaş ţurţure de gheaţă. În sfîrşit, scăpase de căldură. Micul lapon îmi făcea semne cu mănuşa de blană.

— Dar unde mi-e motanul ?

— Sînt aici !

Kuzea şedea frumos la picioarele mele, cu coada înfăşurată în jurul labelor. Geografia mă întrebă ce doresc : să-mi continui călătoria, sau să mă întorc acasă ?

— Acasă ! Acasă ! mieună Kuzea, mijindu-şi ochii verzi.

— Bine. Dar tu, Vitea ?

Şi eu vroiam să mă întorc. Dar cum s-ajung acasă, dacă mi-a dispărut mingea ?

— Acum cînd sînt şi eu cu voi, nu mai e nevoie de nici o minge — zise liniştit manualul de geografie. Cunosc toate drumurile din lume — şi făcu un semn cu mîna.

Ne-am înălţat în văzduh şi, cît ai clipi, am şi coborît lîngă pragul casei noastre.

Am intrat repede în odaia mea. Uf, tare dor mi-a fost de casă ! Bună ziua, meselor şi scaunelor ! Vă salut, pereţi, te salut, tavan ! Iată şi draga mea masă cu manualele împrăştiate şi amestecate cu fel şi fel de cuie.

— Ce bine, Kuzea, că am ajuns acasă !

Kuzea căscă, îmi întoarse spatele şi sări pe pervazul ferestrei.

— De ce nu-mi răspunzi ?

L-am întrebat şi l-am tras uşurel de coadă. Motanul mieună supărat. Atît ! Mi-am dat seama că nu voi mai auzi de la el nici un cuvînt.

Ap.3

Manualul de geografie rămăsese pesemne afară, la uşă. Am alergat ca să-l poftesc în casă.

— Intră, dragă Geografie !

La uşă însă nu era nimeni. Doar pe prag zăcea o carte : manualul meu de geografie.

Din bucătărie răsună glasul mamei.

Cum am putut s-o uit tocmai pe ea ? Cum am îndrăznit, fără ca să-i cer voie, să zbor în Ţara lecţiilor neînvăţate ? Sărmana mamă ! De bună seamă că a fost nespus de îngrijorată.

Mama intră în odaie. Mama mea scumpă, cea mai frumoasă şi cea mai bună din toată lumea ! Dar ea nu părea de loc tulburată.

— Ai fost îngrijorată, mămico ?

S-a uitat la mine mirată şi atentă. Probabil fiindcă mă aude foarte rar spunîndu-i „mămico".

— Sînt mereu îngrijorată din cauza ta — mi-a răspuns. Examenele bat la uşă, iar tu nici gînd să te pregăteşti. Nu-ţi dai seama cît mă amărăşti, Vitea !

— Mămico, mămica mea scumpă ! N-am să te mai amărăsc niciodată.

S-a aplecat şi m-a sărutat.

Mama mă săruta şi ea destul de rar. Probabil, pentru că eu . . . Dar ce să mai lungesc vorba ? Se-nţelege de la sine.

